

L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

Aquest número ha passat per la censura

Rectificació necessària

per J. LLUHI i VALLESCA

EDITORIAL

SARRAIL

Encara ressonaven les músiques funeràries amb què la França patriòtica i imperialista ha honorat el vencedor de 1918, que un altre general entrava en el panteó dels Invàlids. Sarrail, el militar d'esquerra, l'heterodox, l'amic d'Herriot i de Blum, ha tingut un enterrament molt més modest que el seu companys d'armes. També els seus mèrits foren més modestos i no arribà a ostentar els tres bastons del mariscalat francès, anglès i polonès, ni l'alt i únic comandament de tots els exèrcits aliats.

La diferència, però, ha estat tanta, que ha sorprès molta gent per immerescuda. A nosaltres no.

Sarrail, inscrit a la masoneria i per tant renyit amb l'Església, no podia arrossegar amb el seu traspass l'homenatge de la major part d'admiradors de Foch. Ni el feixisme francès, ni el "chauvinisme" engreixat amb la victòria, ni tots els devots de la religiositat del triple mariscal no podien acudir-hi. Restaven certament milers i milers de francesos que saben fer compatible el laïcisme més sever amb els deures patriòtics; restava la França neutra i verament republicana; el socialisme ben pensant de la guerra defensiva i de la lluita pels ideals de justícia i llibertat. Però la professió de Sarrail és poc grata en la majoria d'adherits a aquests idearis. Un general no passa mai d'ésser un mal menor per fidel que sigui a les institucions democràtiques, i les seves gestes no comporten l'entusiasme en els esmentats sectors.

Així i tot Sarrail, mort en una altra època, quan eren frescos els èxits assolits en la gran guerra, probablement hauria atret una gentada. Són massa clars els cabdills lliurepensadors perquè els seus afins no els acompanyin a la darrera estada. Ara la glòria adquirida era tacada amb una gran ombra: el bombardeig de Damasc.

Soldan Attraix donava tant que fer als francesos mandataris, senyors de fet, de Síria, que el Govern cregué arribada l'hora d'enviar-hi Sarrail.

La civilització no oblidarà mai el canoneig a què fou sotmesa la gloriosa vila durant cinquanta hores. Victimes a centenars entre la població pacífica, mo-

Al marge de les polèmiques que els nostres significats militants obrers han sostingut, sostenen i sostindran des de les planes d'aquest setmanari, potser seran bones unes quantes suggestions dels que som, per raó de la nostra professió, espectadors de les lluites econòmiques de classe. Espectadors, ben entès, no indiferents, sinó interessats en el fonamental problema humà que en totes aquestes lluites es debat.

Una d'aquestes suggestions. és la que fa referència a la necessitat absoluta en què ens trobem tots els que sentim els problemes que afecten el nostre poble, siguin els que siguin, de canviar de procediments. L'actuació passada de tots els estaments socials catalans, obrers, intel·lectuals i patrons, que són els estaments

vius i, per tant, els únics que compten en definitiva, ha estat equivocada per la seva migradesa, per la seva poca elevació, per la seva parcialitat.

Els patrons, naturalment aquells patrons que paral·lelament o per sobre dels seus interessos materials es preocupen dels interessos morals que afecten la condició i el benestar de la col·lectivitat de què formen part (els altres no compten), han mantingut una política general indiferent del tot a la sort, a la condició o al tracte que es donava a la massa proletària catalana. Simplificant els termes, han volgut intentar una actuació patriòtica eliminant-ne els nostres obrers, com si no fossin catalans.

Els intel·lectuals, agafats globalment, com a classe, han fet una actuació encara més lamentable. Teòricament situats al marge de la qüestió social, per damunt de la qüestió social, podien haver-se mantinguts equànimes, equidistants de les dues forces en lluita. No ho feren així. I en els moments més àlgids del combat, quan vulgues o no una posició eclèctica es féu difícil, ni una veu no s'aixecà a favor de les masses turmentades per un impuls de justícia. Seguint el camí tradicional, camí abandonat només en alguns pobles i en alguns moments per individualitats molt fortes i heroiques, la nostra massa intel·lectual es posà al costat dels més forts, perquè eren els més rics. De tots els temps, la cursileria ha florit, abundantment, entre els conreadors de la intel·ligència. Per què, si no, Garcés seria feixista?

Els obrers, pel seu cantó, caigueren en l'error bàsic de considerar-se al marge de tota política. La seva condició econòmica inferior i la necessitat de superar-la els féu perdre la seva més amplia condició humana. No compregueren la paradoxa, tan ben percebuda per la majoria dels seus companys de tot el món civilitzat, que pel mateix que les condicions econòmiques determinen els sistemes polítics, aquests passen a ésser el baluard més fort perquè aquelles es mantinguin. Els sistemes polítics són la cuirassa protectora dels privilegis econòmics, contra els quals la lluita només pot començar un cop enderrocada i vençuda la cuirassa que els cobreix.

Els resultats d'una actuació global de tan poca volada no podien ésser falaguers. Havien de significar el que avui dia és, per desgràcia, ben notori. Una (Acaba a la pàg. 6.)

—No tinc gaire esperances. He provat ben bé vint remeis i no curo aquest reuma.

—No cal desesperar-se, senyor. Hi ha encara centenars de remeis que no heu provat.

(De London Opinion, Londres).

numents històrics enderrocats, la destrucció irreparable, en foren la conseqüència. El prestigi dels patriotes drusos i del seu cap Attraix quedà reforçat. Tot el món aixecà la veu davant la malifeta i Sarrail, rellevat del comandament, acabà la vida militar.

El poble no podia perdonar-lo i li ha tingut en compte fins a darrera hora.

Per això els que a contracor haurien pogut, malgrat llurs conviccions, retre-li homenatge, s'han abstingut. I al destructor de Damasc no li han restat gairebé amics per a acompanyar-lo als Invàlids.